

Koncepce vzdělávání

Open Science & Research Data Management

Tato koncepce vytváří dlouhodobý a systematický rámec vzdělávání pracovníků Biologického centra AV ČR, v. v. i., v oblasti Open Science a správy výzkumných dat (dále jen OS & RDM), převádí obecné institucionální, projektové a legislativní požadavky do praktické podpory využitelné v každodenní vědecké práci.

Koncepce vzdělávání OS & RDM je navázána na realizaci projektu OP JAK VIZE, klíčovou aktivitu KA 8, a má zajistit, aby rozvoj institucionálního prostředí nebyl omezen na jednotlivá školení, ale vedl k postupnému zavádění odpovědných, otevřených a reprodukovatelných výzkumných postupů napříč BC.

Do koncepce byly promítnuty výsledky celoinstitucionálního průzkumu „*Průzkum praxe RDM a Open Science na BC*“, který probíhal mezi výzkumnými pracovníky BC v období 4. - 28. února 2026.

Potřebu takto pojatého vzdělávání dále posiluje Metodika hodnocení výzkumných organizací 2025+, která nově uznává digitální kolekci dat jako samostatný výzkumný výsledek druhu T a spojuje její vykazování mimo jiné s kvalitními FAIR metadaty a podmínkami dalšího užití vč. uložení v důvěryhodném repozitáři.

Od 1. ledna 2027 nabývá účinnosti zákon č. 328/2025 Sb., o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí, který nově vymezuje právní rámec veřejně podporovaného výzkumu, vědecké integrity, dobré vědecké praxe, etiky výzkumu a poskytování informací o výzkumu. Pravidelná vzdělávací série proto představuje důležitý nástroj pro zvyšování institucionální připravenosti BC, podporu kvality a dohledatelnosti výzkumných výstupů a omezení rizik při plnění podmínek poskytovatelů veřejné podpory výzkumu. Současně vytváří podmínky nejen pro zajištění odpovídajících postupů publikování výsledků, vč. výzkumných dat, ale i pro jejich dlouhodobou správu, ukládání, sdílení a vykazování jako plnohodnotných výsledků výzkumu.

Koncepce také reflektuje logiku „vědeckého kalendáře“. Školení týkající se přípravy Data Management Plánu je zařazeno v termínech, které odpovídají přípravám průběžných zpráv projektů, zejména GAČR na začátku roku. V únoru je plánováno školení týkající se praktické podpory OA publikování s ohledem na každoroční obnovení transformačních smluv konsorcia CzechElib a OA fondu BC.

Plán vzdělávání obsahuje přehled témat a termínů pro roky 2026-2027. Témata i termíny pro další roky budou aktualizovány podle momentálních potřeb BC, změn a vývoje v oblastech OS & RDM, stejně a opakovaných průzkumů mezi zaměstnanci BC.

Shrnutí

Program vytváří ucelenou cestu od základní orientace v oblasti Open Science přes praktické publikování a správu dat až po konkrétní požadavky jednotlivých poskytovatelů finanční podpory. Každé téma proběhne nejprve česky a následně v angličtině, zpravidla s odstupem 7 až 14 dní.

Education Strategy

Open Science & Research Data Management

This strategy establishes a long-term, systematic framework for educating staff at the Biology Centre of the Czech Academy of Sciences (BC CAS) in the fields of Open Science and Research Data Management (OS & RDM). It translates general institutional, project-related, and legislative requirements into practical support applicable to day-to-day scientific work.

The OS & RDM education strategy is linked to the implementation of the OP JAK VIZE project (specifically Key Activity 8). It aims to ensure that the development of the institutional environment is not limited to isolated training sessions but leads to the gradual adoption of responsible, open, and reproducible research practices across the BC.

The strategy incorporates findings from the institution-wide "Survey on RDM and Open Science Practices at the BC," conducted among BC researchers between February 4 and February 28, 2026.

The need for this approach to education is further reinforced by the *Methodology for the Evaluation of Research Organizations 2025+*. This methodology now recognizes digital data collections as distinct research outputs (Type T) and ties their reporting to requirements such as high-quality FAIR metadata and clearly defined conditions for reuse, including deposition in a trusted repository.

Act No. 328/2025 Coll., on Research, Development, Innovation, and Knowledge Transfer, enters into force on January 1, 2027; it redefines the legal framework for publicly funded research, scientific integrity, good scientific practice, research ethics, and the provision of information regarding research. Consequently, the regular training series serves as a vital tool for enhancing BC's institutional preparedness, fostering the quality and traceability of research outputs, and mitigating risks associated with meeting the conditions set by public research funding agencies. At the same time, it establishes the conditions necessary not only for ensuring appropriate procedures for publishing results—including research data—but also for their long-term management, storage, sharing, and reporting as full-fledged research outputs.

The concept also aligns with the "scientific calendar." Training sessions on Data Management Plan preparation are scheduled to coincide with the preparation of interim project reports, particularly for the Czech Science Foundation (CSF) in the early part of the year. A training session on practical support for Open Access (OA) publishing is planned for February, timed to align with the annual renewal of CzechElib consortium transformative agreements and the BC OA fund.

The training plan outlines the topics and schedule for 2026–2027. Topics and dates for subsequent years will be updated based on BC's evolving needs, developments in the fields of Open Science (OS) and Research Data Management (RDM), and recurring surveys among BC staff.

Summary

The program offers a comprehensive pathway covering everything from a basic introduction to Open Science and practical aspects of publishing and data management to the specific requirements of individual funding agencies. Each topic will be presented first in Czech and subsequently in English, typically with an interval of 7 to 14 days.

1 Plán vzdělávání 2026-2027

Education Plan 2026–2027

Téma	Česká verze	English version
Elektronické informační zdroje pro výzkum <i>Electronic Information Resources for Research</i>	18. 6. 2026	25. 6. 2026
Data Management Plan a FAIR Wizard <i>Data Management Plans and FAIR Wizard</i>	24. 9. 2026	1. 10. 2026
Úvod do Open Science a Open Access <i>Introduction to Open Science and Open Access</i>	26. 11. 2026	10. 12. 2026
Data Management Plan a FAIR Wizard <i>Data Management Plans and FAIR Wizard</i>	7. 1. 2027	14. 1. 2027
Praktické Open Access publikování <i>Practical Open Access Publishing</i>	18. 2. 2027	25. 2. 2027
Elektronické informační zdroje pro výzkum <i>Electronic Information Resources for Research</i>	11. 3. 2027	18. 3. 2027
Důvěryhodný vs predátorské časopisy <i>Trustworthy vs. predatory journals</i>	29. 4. 2027	6. 5. 2027
Citační etika a licence Creative Commons <i>Citation Ethics and Creative Commons Licenses</i>	20. 5. 2027	3. 6. 2027
Publikování výzkumných dat <i>Publishing Research Data</i>	17. 6. 2027	24. 6. 2027
Open Science a RDM v projektech Horizon Europe <i>OS & RDM in Horizon Europe Projects</i>	16. 9. 2027	23. 9. 2027
Open Science a RDM v projektech GA ČR <i>OS & RDM in in Czech Science Foundation Projects</i>	7. 10. 2027	14. 10. 2027
Open Science a RDM v projektech OP JAK <i>OS & RDM in in OP JAK Projects</i>	4. 11. 2027	11. 11. 2027
Open Science a RDM v projektech TA ČR <i>OS & RDM in in Technology Agency of the CR Projects</i>	2. 12. 2027	9. 12. 2027

Všechna školení: čtvrtek, 10:00–11:30, hybridně (Velká zasedací místnost THS a online přes MS Teams).
All training sessions: Thursdays, 10:00–11:30, hybrid format (THS Large Meeting Room and online via MS Teams).

Elektronické informační zdroje pro výzkum na BC AV ČR

Electronic Information Resources for Research at the Biology Centre CAS

DATUM	čtvrtek 18. června 2026
ČAS	10:00–11:30
JAZYK	čeština
FORMA	hybridní: budova THS, velká zasedací místnost + online MS Teams
<p>Praktické školení představí elektronické informační zdroje dostupné pracovníkům BC AV ČR a možnosti přístupu k odborným publikacím z pracoviště i mimo něj. Účastníci se seznámí se zdroji a službami BC AV ČR, Jihočeské univerzity a Knihovny AV ČR, s otevřenými informačními zdroji a s možnostmi získání dokumentů prostřednictvím knihovních a meziknihovních služeb.</p>	

ENGLISH VERSION

DATE	Thursday, 25 June 2026
TIME	10:00–11:30
LANGUAGE	English
FORMAT	hybrid: THS building, Large Meeting Room + online via MS Teams
<p>This practical training will introduce electronic information resources available to researchers at the Biology Centre CAS and explain how to access scholarly publications both on site and remotely. Participants will learn about resources and services provided by the Biology Centre, the University of South Bohemia, and the Czech Academy of Sciences Library, as well as open scholarly resources and interlibrary document delivery services.</p>	

Data Management Plan a FAIR Wizard: praktická příprava plánu správy dat

Data Management Plans and FAIR Wizard: Preparing a Practical Data Management Plan

DATUM	čtvrtek 24. září 2026
ČAS	10:00–11:30
JAZYK	čeština
FORMA	hybridní: budova THS, velká zasedací místnost + online MS Teams
Školení vysvětlí účel a základní obsah Data Management Plánu a ukáže, jak jeho přípravu začlenit do plánování a realizace výzkumného projektu. Účastníci se seznámí s principy FAIR dat a prakticky si projdou tvorbu plánu správy dat v online nástroji FAIR Wizard.	

ENGLISH VERSION

DATE	Thursday, 1 October 2026
TIME	10:00–11:30
LANGUAGE	English
FORMAT	hybrid: THS building, Large Meeting Room + online via MS Teams
This training will explain the purpose and essential components of a Data Management Plan and demonstrate how data management planning can be integrated into the preparation and implementation of a research project. Participants will be introduced to the FAIR data principles and will work through the process of preparing a Data Management Plan using the online tool FAIR Wizard.	

Úvod do Open Science a Open Access

Introduction to Open Science and Open Access

DATUM	čtvrtek 26. listopadu 2026
ČAS	10:00–11:30
JAZYK	čeština
FORMA	hybridní: budova THS, velká zasedací místnost + online MS Teams

Školení představí základní principy Open Science a Open Access a vysvětlí jejich význam pro každodenní vědeckou práci. Účastníci se seznámí s hlavními způsoby otevřeného publikování, základními pojmy, přínosy i možnými riziky a s podporou, kterou mohou v této oblasti využít na BC AV ČR.

ENGLISH VERSION

DATE	Thursday, 10 December 2026
TIME	10:00–11:30
LANGUAGE	English
FORMAT	hybrid: THS building, Large Meeting Room + online via MS Teams

This training will introduce the basic principles of Open Science and Open Access and explain their relevance to everyday research practice. Participants will learn about the main routes to Open Access publishing, key terminology, benefits and potential risks, and the support available to researchers at the Biology Centre CAS.

Data Management Plan a FAIR Wizard: praktická příprava plánu správy dat

Data Management Plans and FAIR Wizard: Preparing a Practical Data Management Plan

DATUM	čtvrtek 7. ledna 2027
ČAS	10:00–11:30
JAZYK	čeština
FORMA	hybridní: budova THS, velká zasedací místnost + online MS Teams
Školení vysvětlí účel a základní obsah Data Management Plánu a ukáže, jak jeho přípravu začlenit do plánování a realizace výzkumného projektu. Účastníci se seznámí s principy FAIR dat a prakticky si projdou tvorbu plánu správy dat v online nástroji FAIR Wizard.	

ENGLISH VERSION

DATE	Thursday, 14 January 2027
TIME	10:00–11:30
LANGUAGE	English
FORMAT	hybrid: THS building, Large Meeting Room + online via MS Teams
This training will explain the purpose and essential components of a Data Management Plan and demonstrate how data management planning can be integrated into the preparation and implementation of a research project. Participants will be introduced to the FAIR data principles and will work through the process of preparing a Data Management Plan using the online tool FAIR Wizard.	

Praktické Open Access publikování na BC AV ČR

Practical Open Access Publishing at the Biology Centre CAS

DATUM	čtvrtek 18. února 2027
ČAS	10:00–11:30
JAZYK	čeština
FORMA	hybridní: budova THS, velká zasedací místnost + online MS Teams

Prakticky zaměřené školení provede účastníky výběrem vhodného časopisu a kontrolou jeho publikačních a Open Access podmínek. Představí možnosti bezplatného nebo finančně podpořeného publikování prostřednictvím transformačních smluv, vydavatelských tokenů a Open Access fondu BC a upozorní na podmínky poskytovatelů finanční podpory.

ENGLISH VERSION

DATE	Thursday, 25 February 2027
TIME	10:00–11:30
LANGUAGE	English
FORMAT	hybrid: THS building, Large Meeting Room + online via MS Teams

This practical training will guide participants through selecting an appropriate journal and checking its publishing and Open Access conditions. It will introduce opportunities for free or financially supported publishing through transformative agreements, publisher tokens, and the Biology Centre Open Access Fund, while also addressing relevant funder requirements.

Elektronické informační zdroje pro výzkum na BC AV ČR

Electronic Information Resources for Research at the Biology Centre CAS

DATUM	čtvrtek 11. března 2027
ČAS	10:00–11:30
JAZYK	čeština
FORMA	hybridní: budova THS, velká zasedací místnost + online MS Teams

Praktické školení představí elektronické informační zdroje dostupné pracovníkům BC AV ČR a možnosti přístupu k odborným publikacím z pracoviště i mimo něj. Účastníci se seznámí se zdroji a službami BC AV ČR, Jihočeské univerzity a Knihovny AV ČR, s otevřenými informačními zdroji a s možnostmi získání dokumentů prostřednictvím knihovních a meziknihovních služeb.

ENGLISH VERSION

DATE	Thursday, 18 March 2027
TIME	10:00–11:30
LANGUAGE	English
FORMAT	hybrid: THS building, Large Meeting Room + online via MS Teams

This practical training will introduce electronic information resources available to researchers at the Biology Centre CAS and explain how to access scholarly publications both on site and remotely. Participants will learn about resources and services provided by the Biology Centre, the University of South Bohemia, and the Czech Academy of Sciences Library, as well as open scholarly resources and interlibrary document delivery services.

Jak rozpoznat důvěryhodný časopis

How to Identify a Trustworthy Journal

DATUM	čtvrtek 29. dubna 2027
ČAS	10:00–11:30
JAZYK	čeština
FORMA	hybridní: budova THS, velká zasedací místnost + online MS Teams

Školení nabídne praktický postup pro ověřování důvěryhodnosti časopisů, konferencí a publikačních nabídek. Účastníci se naučí rozpoznávat varovné znaky, kontrolovat informace v relevantních databázích a registrech a používat nástroje, jako jsou DOAJ, Web of Science, Scopus, Cabells nebo Think. Check. Submit.

ENGLISH VERSION

DATE	Thursday, 6 May 2027
TIME	10:00–11:30
LANGUAGE	English
FORMAT	hybrid: THS building, Large Meeting Room + online via MS Teams

This training will provide a practical workflow for assessing the trustworthiness of journals, conferences, and publishing offers. Participants will learn how to identify warning signs, verify information using relevant databases and registers, and work with tools such as DOAJ, Web of Science, Scopus, Cabells, and Think. Check. Submit.

Odpovědné používání zdrojů, citační etika a licence Creative Commons

Responsible Use of Sources, Citation Ethics, and Creative Commons Licences

DATUM	čtvrtek 20. května 2027
ČAS	10:00–11:30
JAZYK	čeština
FORMA	hybridní: budova THS, velká zasedací místnost + online MS Teams
Školení vysvětlí zásady odpovědného používání odborných textů, dat, obrázků a dalších výstupů. Účastníci si ujasní, kdy a jak správně citovat, jak předcházet problematickému přebírání obsahu a jak číst, používat a volit licence Creative Commons pro vlastní výzkumné výstupy.	

ENGLISH VERSION

DATE	Thursday, 3 June 2027
TIME	10:00–11:30
LANGUAGE	English
FORMAT	hybrid: THS building, Large Meeting Room + online via MS Teams
This training will explain the principles of responsible use of scholarly texts, data, images, and other research outputs. Participants will learn when and how to provide appropriate attribution, how to avoid problematic reuse of content, and how to understand, apply, and select Creative Commons licences for their own research outputs.	

Publikování výzkumných dat: od dokumentace k repozitáři

Publishing Research Data: From Documentation to Repository

DATUM	čtvrtek 17. června 2027
ČAS	10:00–11:30
JAZYK	čeština
FORMA	hybridní: budova THS, velká zasedací místnost + online MS Teams
Školení představí celý postup přípravy a publikování výzkumného datasetu. Zaměří se na výběr repozitáře, přípravu metadat a dokumentace, tvorbu README souboru a Data Availability Statement a vysvětlí také možnosti vykazování digitální kolekce dat jako samostatného výzkumného výsledku typu T.	

ENGLISH VERSION

DATE	Thursday, 24 June 2027
TIME	10:00–11:30
LANGUAGE	English
FORMAT	hybrid: THS building, Large Meeting Room + online via MS Teams
This training will introduce the complete workflow for preparing and publishing a research dataset. It will cover repository selection, metadata and documentation, README files, Data Availability Statements, as well as the recognition and reporting of digital data collections as independent research outputs type T.	

Open Science a správa výzkumných dat v projektech Horizon Europe

Open Science and Research Data Management in Horizon Europe Projects

DATUM	čtvrtek 16. září 2027
ČAS	10:00–11:30
JAZYK	čeština
FORMA	hybridní: budova THS, velká zasedací místnost + online MS Teams
Školení představí povinné a doporučené postupy Open Science v projektech Horizon Europe. Zaměří se na otevřený přístup k publikacím, správu a sdílení výzkumných dat, FAIR principy, volbu repozitářů, licence a další požadavky, které je nutné zohlednit při přípravě a realizaci projektu.	

ENGLISH VERSION

DATE	Thursday, 23 September 2027
TIME	10:00–11:30
LANGUAGE	English
FORMAT	hybrid: THS building, Large Meeting Room + online via MS Teams
This training will introduce mandatory and recommended Open Science practices in Horizon Europe projects. It will cover Open Access to publications, research data management and sharing, the FAIR principles, repository and licence selection, and other requirements that should be considered during proposal preparation and project implementation.	

Open Science a správa výzkumných dat v projektech GA ČR

Open Science and Research Data Management in Czech Science Foundation Projects

DATUM	čtvrtek 7. října 2027
ČAS	10:00–11:30
JAZYK	čeština
FORMA	hybridní: budova THS, velká zasedací místnost + online MS Teams
<p>Školení se zaměří na povinné a doporučené postupy Open Science a správy výzkumných dat v projektech GA ČR. Účastníci získají přehled o požadavcích na publikace, výzkumná data, jejich zpřístupnění a dokumentaci a o tom, co je vhodné řešit již při přípravě návrhu projektu.</p>	

ENGLISH VERSION

DATE	Thursday, 14 October 2027
TIME	10:00–11:30
LANGUAGE	English
FORMAT	hybrid: THS building, Large Meeting Room + online via MS Teams
<p>This training will focus on mandatory and recommended Open Science and research data management practices in Czech Science Foundation projects. Participants will receive an overview of requirements concerning publications, research data, data sharing and documentation, including issues that should be addressed during proposal preparation.</p>	

Open Science a správa výzkumných dat v projektech OP JAK

Open Science and Research Data Management in OP JAK Projects

DATUM	čtvrtek 4. listopadu 2027
ČAS	10:00–11:30
JAZYK	čeština
FORMA	hybridní: budova THS, velká zasedací místnost + online MS Teams
<p>Školení vysvětlí povinné postupy při publikování výsledků a správě výzkumných dat v projektech OP JAK. Účastníci projdou praktický postup od kontroly publikačních podmínek a volby Open Access cesty až po ukládání publikací, zpřístupnění dat, uvádění afiliací, dedikací a dalších povinných údajů.</p>	

ENGLISH VERSION

DATE	Thursday, 11 November 2027
TIME	10:00–11:30
LANGUAGE	English
FORMAT	hybrid: THS building, Large Meeting Room + online via MS Teams
<p>This training will explain mandatory procedures for publishing research outputs and managing research data in OP JAK projects. Participants will follow a practical workflow covering publishing conditions, selection of an Open Access route, repository deposit, data sharing, affiliations, funding acknowledgements, and other required information.</p>	

Open Science a správa výzkumných dat v projektech TA ČR

Open Science and Research Data Management in Technology Agency of the Czech Republic Projects

DATUM	čtvrtek 2. prosince 2027
ČAS	10:00–11:30
JAZYK	čeština
FORMA	hybridní: budova THS, velká zasedací místnost + online MS Teams
Školení představí požadavky a doporučené postupy Open Science a správy výzkumných dat v projektech TA ČR. Účastníci projdou praktický postup od kontroly publikačních podmínek a volby Open Access cesty až po ukládání publikací, zpřístupnění dat, uvádění afiliací, dedikací a dalších povinných údajů.	

ENGLISH VERSION

DATE	Thursday, 9 December 2027
TIME	10:00–11:30
LANGUAGE	English
FORMAT	hybrid: THS building, Large Meeting Room + online via MS Teams
This training will introduce Open Science and research data management requirements and recommended practices in projects funded by the Technology Agency of the Czech Republic. Participants will follow a practical workflow covering publishing conditions, selection of an Open Access route, repository deposit, data sharing, affiliations, funding acknowledgements, and other required information.	